

Vakdidactiek gezondheidswetenschappen II (H002292)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

peer teaching

groepswork

practicum

werkcollege

hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Haerens, Leen

GE30

Verantwoordelijk lesgever

Cantaert, Gabriël

GE39

Medewerker

Dewaele, Willem

GE51

Medewerker

Sandra, Isabel

GE30

Medewerker

Uvijn, Kristof

GE51

Medewerker

Van Eeckhout, Hilde

GE51

Medewerker

Verstrynge, Florine

GE51

Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (afstudeerrichting diergeneeskunde)

stptn 6

aanbodssessie A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (afstudeerrichting farmaceutische wetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (afstudeerrichting medische wetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de lichamelijke opvoeding

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting diergeneeskunde)

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting farmaceutische wetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting medische wetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting sociale gezondheidswetenschappen)

6

A

Educatieve Master of Science in de gezondheidswetenschappen (verkort traject)

6

A

Educatieve Master of Science in de lichamelijke opvoeding (verkort traject)

6

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Stagedidactiek en werkplekleren, microteaching, vaardigheidsonderwijs, reflectie, TA, coaching, online leeromgeving, groepswork.

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent.

Inhoud

In de **hoorcolleges** komen volgende thema's aan bod :

- Stagedidactiek en werkplekleren

(Goedgekeurd)

- Vaardigheidsonderwijs en practica
- Transactionele analyse (TA-model)
- Reflectie
- Coaching

Groepsopdracht: In de groepsopdracht werken studenten in team een onderwijskundig project uit (vb. leerpad, wiki, pedagogische vormingsactiviteit,...). Voor het vormgeven van het onderwijskundig product onderzoeken studenten verschillende bronnen zoals wetenschappelijke literatuur, bestaand leermateriaal, experts uit het werkveld, navormingen,... Ze maken een kritische analyse van de beschikbare informatie en beschrijven in hun werkstuk welke bronnen ze gehanteerd hebben. De klemtoon ligt op het ontwikkelen van een praktisch relevant product waar kwaliteit boven kwantiteit gaat.

Peer-teaching: Voor de peer-teaching geven de studenten een praktijkles / vaardigheidsles. Ze observeren daarnaast de practica of de vaardigheidslessen van hun mede-studenten. Ze geven elkaar feedback op de gegeven les en reflecteren over die zaken die relevant zijn voor de optimalisatie van hun eigen practicum of vaardigheidsles.

Begincompetenties

Van studenten wordt verwacht voldoende domeinspecifieke kennis verworven te hebben vooraleer het opleidingsonderdeel aan te vatten. De toegangsvereisten tot de vakdidactiek zijn gereguleerd.

Het is sterk aangeraden voorafgaand de clustervakdidactiek gezondheidswetenschappen uit het eerste semester op te nemen.

Eindcompetenties

- 1 Waar de clustervakdidactiek gezondheidswetenschappen zich richt op de basisvaardigheden van de leraar, worden de competenties van studenten in vakdidactiek gezondheidswetenschappen verder uitgediept.
Onderstaande doelstellingen worden bereikt:
Domeinspecifieke kennis en vaardigheden aanwenden en verdiepen.
- 2 De eindtermen en leerplannen van het eigen vakgebied interpreteren met het oog op les- en periodeplanning
- 3 Relevante doelstellingen kiezen en formuleren (lesdoelstellingen, periodeplandoelstellingen).
- 4 Relevante leerinhouden/leerervaringen selecteren, structureren en vertalen in opdrachten en leeractiviteiten.
- 5 Een positieve, veilige en krachtige leeromgeving creëren die aansluit bij de beginsituatie van de leerlingen en responsief is voor de heterogeniteit binnen de leergroep.
- 6 Een korte, heldere uiteenzetting geven en daarbij flexibel gebruik maken van media.
- 7 Activerende werkvormen demonstreren.
- 8 Ontwerpen van formatieve en summatieve evaluaties met het oog op remediëren en differentiatie
- 9 De eigen pedagogische en didactische opdracht en aanpak in team bespreekbaar maken.
- 10 Een efficiënt lesverloop creëren, passend in het geheel van het onderwijsaanbod met het oog op de begeleiding en oriëntering van de leerlingen.
- 11 Op correcte wijze administratieve taken uitvoeren.
- 12 Door kritische zelfevaluatie en reflectie het eigen functioneren bevragen en bijsturen.
- 13 Overleggen en samenwerken binnen een team.
- 14 In dit opleidingsonderdeel wordt doorheen de diverse gehanteerde onderwijsvormen aandacht besteed aan de ontwikkeling en de evaluatie van de attitudes zoals bepaald in de basiscompetenties. In het bijzonder zal aandacht besteed worden aan volgende attitudes: beslissingsvermogen, relationele gerichtheid, kritische ingesteldheid, leergierigheid, organisatievermogen, zin voor samenwerking, verantwoordelijkheidszin en flexibiliteit. Doorheen de peer-teaching wordt ook beheersing beoogd van de taalcompetenties zodat de leraar het leer- en ontwikkelingsproces kan begeleiden in het Standaardnederlands (cf. 'iedere leraar een taalleraar').

15 De volgende eindcompetenties worden specifiek nagestreefd in vakdidactiek gezondheidswetenschappen II:

Groepen begeleiden aan de hand van inzichten uit het transactionele analyse model.

16 Via coachingsstrategieën de leerlingen aanzetten tot een hoger niveau van reflectie.

17 Strategieën inzetten bij de begeleiding van leerlingen in praktijkgerichte settings.

18 Onder begeleiding ontwikkelen van een nieuw onderwijskundig product.

19 Binnen een team over een taakverdeling overleggen en deze naleven.

20 Het ontwikkelen van een praktijkles / vaardigheidsles, met inbegrip van praktische, didactische en inhoudelijke vaardigheden.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswork, Werkcollege, Hoorcollege, Practicum, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Voor het gedeelte theorie worden **Interactieve hoorcolleges en praktijklessen** aangeboden.

Groepsopdracht: Studenten worden tijdens het proces begeleid door een onderwijsdidacticus en ontvangen tussentijdse feedback. Er vindt een evaluatiemoment plaats omtrent het proces van het groepswork en het product.

De **peer-teaching** vindt plaats in de onderwijssetting. Studenten krijgen feedback op de peer-teaching door onderwijsdidactici en peers.

Voor de student-leraren in een LIO-baan worden voor dit opleidingsonderdeel geen uitzonderingen gemaakt.

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Andere

Naam: Lessen

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : regelmatig

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Bijkomende info: Voor de lessen wordt met diverse leermaterialen gewerkt (leerpaden, ppt, pdfs',...). Deze zijn les per les beschikbaar op UFORA.

Type: Andere

Naam: Vakinformatie en opdrachten

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : regelmatig

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

(Goedgekeurd)

Gebruik en levensduur na de opleiding : niet

Bijkomende info: Alle informatie over het vak en de bijbehorende taken is beschikbaar onder de rubriek vakinformatie en opdrachten op UFORA.

Referenties

- Nurse Education Today (uitgeverij Elsevier)
Nurse Education in Practice (uitgeverij Elsevier)
N. van Halem, H. De Leeuw, T. Stuut. Zakboek werkbegeleiden in Zorg en Welzijn. Bohn Stafleu, 2008, 100p.
R. Stavy, D. Tirosh, How Students (Mis-)Understand Science and Mathematics. Intuitive Rules. Teachers College Press, New York, 2000.
F. Corstjens en J. Gommers, Leerzorgcentrum: ontwikkeling, implementatie en evaluatie van een opleidingsconcept voor verpleegkundigen, Garant 2013, 144 p.
N. van Halem, I. Muller. Handboek studievoordigheden voor het HBO: activiteiten voor studenten, Bohn Stafleu van Loghum, 2013, 229 p.
M. Bos, Coaching en diversiteit, een pragmatische kijk op modellen die werken. Bohn Stafleu van Loghum 2013, 144 p.
H. Bijkerk, Activerend opleiden: didactiek voor resultaatgericht-beroepsonderwijs, Bohn Stafleu van Loghum, 2012, 369 p.
Onderwijs en gezondheidszorg (<https://onderwijsengezondheidszorg.nl/>)
<http://www.transactioneleanalyse.nl/WatisTA/WatisTransactioneleAnalyse.aspx>
<http://www.vita-vitaal.be/index.php/ta/basisconcepten-ta/strooks>
<http://ta-tutor.com/>
<http://www.proconsult.nl/wp-content/uploads/2016/06/Joost-Levy-Transactionele-Analyse-als-begeleidingsinstrument-in-de-school.pdf>
Harris, Th. A. (1969). *Ik ben OK, jij bent OK*. Amsterdam: Ambo.
Thunissen, M. & De Graaf, A. (2013). *Leerboek Transactionele Analyse*. Utrecht: de Tijdstroom.
Stewart, I. & Joines, V. (1996). *Transactionele Analyse, Het Handboek: voor persoonlijk en professioneel gebruik*. Utrecht: Uitgeverij SWP.
Koopmans Lieuwe (2012) Dit ben ik! Worden wie je bent met transactionele analyse. Uitgeverij Thema
Hay, J. (2007) *Ontwikkelingsgerichte TA*, in een vertaling van Elmont, C. Strook, Nederlandse Vereniging voor Transactionele Analyse, April/ Mei 2007.
<http://www.transactioneleanalyse.nl/Portals/31/Strook/Strookdigitaal/Ontwikkelingsgerichte-TA.pdf>
<http://www.transactioneleanalyse.nl/Portals/31/Strook/Strookdigitaal/JulieHay-Ontwikkelingsgerichte-TA-deel2.pdf>
Stroking Profile: Application to Script Analysis, Jim Mc Kenna Transactional Analysis Journal October 1974 4: 20-24
<https://ta-academie.nl/kennisbank/transactionele-analyse>
<https://www.coachy.nl/transactionele-analyse/>

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Begeleiding en feedback door onderwijsdidactici en de verantwoordelijke lesgever (o.l.v. prof. L. Haerens)
Informatieve ondersteuning via Ufora.
Voor meer informatie, contacteer Isabel Sandra (isabel.sandra@ugent.be)

Evaluatiemomenten

- periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

- Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

- Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

- Vaardigheidstest, Presentatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

- Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- Periodegebonden evaluatie: Mondeling examen met schriftelijke voorbereiding

over de leerinhouden van de hoor- en werkcolleges en met het oog op reflectie.

- Niet periodegebonden evaluatie:
 - op basis van de groepsopdracht: proces, product en presentatie.
 - op basis van opdrachten gekoppeld aan de peer-teaching: lesvoorbereidingen, lesmaterialen, lesrealisatie(s), reflecties, observaties/peer-assessment.
- Studenten worden tevens beoordeeld op basis van medewerking en attitude tijdens de peer-teaching.

Aanwezigheid is verplicht. Bij gewettigde afwezigheid wordt in overleg met de verantwoordelijk lesgever een vervangopdracht voorzien.

Eindscoreberekening

Periodegebonden evaluatie:

25 % op het mondeling examen

Niet-Periodegebonden evaluatie

50 % op de groepsopdracht:

- 15% op de presentatie
- 10 % op het proces (peer-assessment)
- 25 % op het product

25 % op de peer-teaching

- 10% op de lesvoorbereiding en op het ontwikkelen leermateriaal en media
- 15% op het lesgeven

Wanneer men niet deelneemt aan één van de drie onderdelen (mondeling examen, groepsopdracht, peer-teaching) van de evaluatie kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de eindscore een cijfer van 8 of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (hoogstens 7/20).

Aanwezigheid tijdens alle contactmomenten is verplicht. Onwettige afwezigheid leidt onmiddellijk tot niet slagen.

Voor LIO studenten geldt dezelfde verplichte aanwezigheid tijdens alle lessen. Onwettige afwezigheid leidt onmiddellijk tot niet slagen.

Faciliteiten voor werkstudenten

Te bepalen in overleg met verantwoordelijk lesgever.

LIO's bespreken hun traject met de verantwoordelijk lesgever.